

Sygn. akt III S 155/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia SO Krystyna Wiśniewska - Drobny

Sędziowie: SO Barbara Braziewicz (spr.)

SR (del.) Łukasz Malinowski

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2014r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. D.

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Zabrzu

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Zabrzu pod sygn. akt VIII C 267/14

postanawia:

oddalić skargę.

SSR del. Łukasz Malinowski SSO Krystyna Wiśniewska – Drobny SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

W dniu 19 sierpnia 2014r. do Sądu Okręgowego w Gliwicach wpłynęła skarga M. D. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy sądowej bez nieuzasadnionej zwłoki.

W skardze domagała się ona stwierdzenia przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Zabrzu pod sygnaturą akt VIII C 267/14, zasądzenia na jej rzecz kwoty 7.000 zł tytułem zadośćuczynienia, zobowiązania Sądu do rozpoznania niniejszej sprawy w terminie 2 miesięcy od rozpoznania skargi oraz zwrotu kosztów postępowania. Uzasadniając swoje żądania skarżąca wskazała, że w dniu 21 lutego 2014r. wniosła do Sądu Rejonowego w Zabrzu pozew wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt VIII C 267/14. W dniu 19 marca 2014r. wydano postanowienie o zwolnieniu powódki od kosztów sądowych w całości, które zostało doręczone jej pełnomocnikowi 8 maja 2014r. Od daty wydania w/w postanowienia Sąd nie podjął żadnych czynności w sprawie, w szczególności nie doręczył pozwanej odpisu pozwu oraz nie wyznaczył terminu rozprawy. W ocenie skarżącej w przedstawionych okolicznościach doszło do rażącego naruszenie prawa do rozpoznania sprawy sądowej bez nieuzasadnionej zwłoki.

Przystępując do niniejszej sprawy, Prezes Sądu Rejonowego w Zabrzu wniósł o oddalenie skargi jako bezzasadnej, wskazując na poparcie swojego stanowiska tok podejmowanych przez Sąd czynności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Postępowanie w sprawie, której dotyczy skarga wszczęte zostało 21 lutego 2014r. Tego dnia wpłynął do Sądu Rejonowego w Zabrzu pozew M. D. przeciwko (...) S.A. w Ł. o zapłatę i ustalenie wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Zarządzeniem z 24 lutego 2014r. sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą akt VIII C

267/14 i wpisana do referatu sędziego. W związku ze złożonym wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych zarządzeniem z 18 marca 2014r. akta polecono przedłożyć referendarzowi sądowemu. Postanowieniem z dnia 19 marca 2014r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Zabrze zwolnił powódkę od kosztów sądowych w całości. Odpis orzeczenia został wysłany stronom przez sekretariat w dniu 30 kwietnia 2014r. i dnia 8 maja 2014r. został doręczony pełnomocnikowi powódki. Akta przedłożono Sędziemu 6 czerwca 2014r. Zarządzeniem z 14 sierpnia 2014r. wyznaczono termin rozprawy na 28 listopada 2014r., wzywając strony i świadków do osobistego stawiennictwa i doręczając pozwanej odpis pozwu z załącznikami, zobowiązując do ustosunkowania się do jego treści w terminie 21 dni.

Przedstawiony przebieg dotychczasowego postępowania w sprawie objętej skargą uzasadnia stwierdzenie, że w sprawie tej nie doszło do przewlekłości postępowania w rozumieniu art. 2 ustawy z 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U.nr179, poz.1843).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U z 2004 r. nr 179 poz. 1843 zw. dalej ustawą) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Zgodnie z natomiast z ust. 2 dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawikłaności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W świetle treści art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o przewlekłości postępowania w sprawie stanowiącej przedmiot żądania można mówić wtedy, gdy postępowanie w sprawie trwa dłużej aniżeli jest to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne do rozstrzygnięcia sprawy. Ponieważ ustawa mówi o nieuzasadnionej zwłóce w rozpoznaniu sprawy, ta wymaga zawinionego i nieusprawiedliwionego obiektywnymi przesłankami opóźnienia w podejmowaniu czynności przez sąd (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 marca 2005 r., sygn. akt I S 17/05).

Mając na uwadze charakter sprawy, jej tok i zakres podejmowanych w niej czynności przez Sąd nie można zgodzić się ze skarżącą, że doszło w jej toku do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Jak wynika z akt przedmiotowej sprawy skarżąca występująca w charakterze powódki jest żywo zainteresowana jak najszybszym zakończeniem przedmiotowego postępowania. Zgodzić należy się ze skarżącą, iż od dnia wniesienia pozwu w przedmiotowej sprawie nie wydano merytorycznego rozstrzygnięcia. Równocześnie jednak należy zauważyć, iż do tej sytuacji pośrednio doprowadziły działania powódki - polegające na zgodnym z przepisami prawa działaniu tj. na domaganiu się zwolnienia od kosztów sądowych - jednakże przedłużające prowadzone postępowanie. Zrozumiałym jest, iż wobec treści wniosku powódki w przedmiocie zwolnienia jej od kosztów sądowych rozpoznanie sprawy wydłużyło się w czasie.

Równocześnie Sąd Okręgowy nie dopatrył się zawinionego i nieusprawiedliwionego obiektywnymi przesłankami szczególnego opóźnienia w podejmowaniu czynności przez Sąd Rejonowy Zabrze w sprawie VIII C 267/14.

W niniejszym postępowaniu Sąd Odwoławczy dokonał analizy przebiegu poszczególnych czynności procesowych podejmowanych zarówno przez powódkę jak i przez Sąd Rejonowy w tej sprawie. Analiza ta wykazała, iż w sprawie doszło do sytuacji w której Sąd Rejonowy z opóźnieniem podejmował w niej czynności. W sumie okres ten nie trwał

jednak dłużej niż około dwa miesiące (nastąpiło zbyt późne przekazanie akt Sędziemu przez sekretariat po doręczeniu postanowienia o zwolnieniu od kosztów sądowych i zbyt późne wyznaczenie terminu rozprawy przez Sędziego referenta, przy czym miało to miejsce w okresie wakacyjnym). W doktrynie jak i orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje powszechnie akceptowany pogląd, zgodnie z którym okoliczność wystąpienia w sprawie przewlekłości postępowania należy oceniać w każdej ze spraw z osobna. W świetle przepisów tej ustawy nie każde opóźnienie w podjęciu czynności mających na celu wydanie w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty albo czynności podjętych celem załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego może być utożsamiane z przewlekłością postępowania, a jedynie nadmierne odstępstwa od czasu zwyczajnie koniecznego do wykonania określonych działań, rozwlekłe i ponad miarę rozciągnięte w czasie realizowanie określonych zadań.

Na gruncie niniejszego postępowania zaistniało pewne opóźnienie Sądu Rejonowego w rozpoznaniu sprawy (od daty doręczenia stronie powodowej odpisu orzeczenia do wyznaczenia terminu rozprawy), niemniej nie w rozumieniu powyżej cytowanej ustawy.

Konkludując, zaistniałe w niniejszej sprawie opóźnienie Sądu Rejonowego w jej rozpoznaniu nie może zostać uznane za przewlekłość postępowania na gruncie przepisów cytowanej ustawy. Tok podejmowanych czynności przez Sąd Rejonowy z uwagi na jej charakter i specyfikę jest prawidłowy i nie trwa dłużej, niż to jest konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W konsekwencji skarga powódki nie zasługiwała na uwzględnienie. Niezależnie od powyższego należy też zaznaczyć, że niezasadnym było żądanie skarżącej wydania Sądowi Rejonowemu zalecenia rozpoznania sprawy w terminie dwóch miesięcy. Przebieg postępowania uzależniony jest bowiem od wielu czynników, w tym również od stanowisk stron i ich zachowania w toku procesu. Nie sposób przewidzieć dalszego toku postępowania oraz konieczności podejmowania w nim określonych czynności. Tym samym nie byłoby zasadnym polecanie Sądowi Rejonowemu zakończenia sprawy w sztywno określonym terminie. Powyższe nie uchybia oczywiście obowiązkowi sprawnego procedowania i należytej koncentracji materiału dowodowego.

W przedstawionych powyżej okolicznościach nie ma podstaw by podzielić argumenty skarżącej, iż w postępowaniu prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Zabrze wystą piła przewlekłość postępowania, co z kolei skutkowało oddaleniem skargi na mocy art.12 ust.1 ustawy z dnia 17 czerwieca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U.nr179, poz.1843 z późn. zm.).

SSR (del.) Łukasz Malinowski SSO Krystyna Wiśniewska – Drobny SSO Barbara Braziewicz